

katoliškega duhovnika ne. Te besede pa vi nase obračate. Prosto vam, nimam nič zoper to, samo župnika lažljivo ne dolžite, da vas on tako zmirlja. Bahajo se nadalje in v svet farbajo, da menda sami sebi že verujejo: Župniku damo vsako leto do 5000 gl., ali v novi valuti 10.000 kron plače, toraj mi ukažemo, pojte no, in ne imejte „Sočinih“ čitateljev za tako zabite, kakor ste vi. Sicer sem pa jaz pripravljen nazaj dati vse kar ste mi vi letos dali in če bi to znašalo tudi celih 10.000 kron. Pa potruditi se morate v župnišče osebno, da pogledamo v zapisnik, da ne bo kake prevare. A bojim se, da ne ponesete nič, ker niste nič dali, ko nič nimate, kakor pot po kateri hodite.

Najbolj „špasna“ je ta, da se kličejo eden drugega na „koražo“. Njih besede so naslednje: „Na koražo torej proti trmi presitega Lovreta groznega, Točebra, ako se ne uda, uberemo proti njemu še drugo pot“. No, ali mislite, da sem boječ, kakor zajec? Poskusite. Če vam je navadna pot v Gorico skozi Prvačino odležna, jo lahko uberete čez Črniče, ali morda celo čez Čaven na Trnovo. Pridete tudi prav, samo v Gorici ne hodite v Gabrščekovo tiskarno, ker tam so le vaši predstojniki ne pa župnikov. Župnikov predstojnik je niže, na levo, tam potožite svoje reve in težave. Nekaj gulovo dosežete, če drugega ne vsaj to, da vas bo dornberški župnik spoznal, kedo da ste, ki znate tako čedno za oliko in resnico pisati. Na dan toraj, ne bojte se luči. Župnik.

Iz Brd. — (Drugi del odgovora dopisniku — Radovedni.)

V začetku svojega dopisa govori sicer dopisnik o „Legini“ šoli v Neblem, katero imenuje skelečo rano ter omenja, da so jo prišli lečiti zdravniki iz Gorice in imeli posvet na Križadi; a koj potem preskoči od tega predmeta na „brejarji“, ki so bili, kakor on pravi, postavljeni komaj sto korakov od Križade ter je zapisal nekaj stavkov o potratnosti pri plesih. — S tem hoče dopisnik javni ljudski shod na Križadi spraviti v nekako zvezo z omenjenimi „brejarji“, kakor da bi bili tisti, ki so javni ljudski shod napravili, dali povod, da je bližnji krčmar, — vendar pa sto korakov oddaljen — napravil za isti dan v svoji krčmi ples.

Proti temu se zagotavlja, da tako domnevanje nima nikakoršne podlage, ter se zatrjuje, da niso bili sklicatelji shoda v nikakoršni zvezi z istimi „brejarji“, marveč, da so bili presenečeni s tako napravom, ker je kolikor toliko škodovala javnemu ljudskemu shodu.

Gospodar krčme, kjer so bili „brejarji“, je sezidal poslopje v pretečeni zimi — in še zdaj zida naprej — po ljudskem glasu s tem namenom, da bi svoj pridelek vina v isti krčmi po višji ceni razprodajal. Zaradi tega se tam napravljajo pogostoma plesi, a zdi se, da dohodki vseh plesov so le pičli, ker slišalo se je iz županstvenih krogov, da je do najnovejšega časa bilo za poravnati še mnogo plesnih pristojbin („licenc“). Ni čuda, da se je mož poslužil lepe prilike javnega ljudskega shoda — sto korakov oddaljenega. Kdo bi mu zameril, če skuša na tak način „svojo“ — „skelečo rano“ zaceliti.

Dopisnik govori mnogo o radikalnih sredstvih proti skeleči rani v Neblem, a pravega sredstva ne pozna, drugače bi je bil povedal. Mi pa, ki smo bili pri javnem ljudskem shodu na Križadi, smo slišali o pravem in radikalnem sredstvu za ozdravljenje skeleče rane v Neblem. O tem sredstvu dopisnika — „Radovednega“ — lahko podučijo tretja resolucija javnega shoda. Čudno, da dopisnik o tem sredstvu ni čital v naših listih! Še bolj čudno, da mu niso ničesar naznanili o resolucijah tisti, ki so mu pravili o „brejarjih“. No, da mu prihranimo trud iskanja, povejmo mu mi! Tretja resolucija, ki je bila enoglasno sprejeta na javnem ljudskem shodu, pozivlja c. kr. vlado da zatre „Legino“ šolo v Neblem

zapove, da hodijo dotični otroci, v svojo domačo ljudsko šolo. Ako vlada ta poziv izvrši, ne bo več „Legine šole“ v Neblem, ne bo več skeleče rane v Neblem. Ali ni to najbolj radikalno sredstvo?!

Nadejamo se, da je stem odgovorom „Radovedni“ zadovoljen, ker mu ga je dal Kdor ve.

S Cerkljanskega. — Dne 12. t. m. bilo je blagoslovljenje novega mosta na Reki pri Cerklnem. Ob 9. uri zjutraj bila je na licu mesta na prostem sv. maša, nato pa blagoslovljenje. Čudno smo se spogledali, ko je pri vzdovanju običajnega zadnjega kamena tolminski nadinženier g. Mahnitsch govoril samo nemški, dasi bi bil lahko na prste seštel udeležence, kateri so nemški razumeli. Smelo trdim, da ga 99 odst. udeležencev ni razumelo. Da njegov nemški govor v takem kraju, kjer se govori samo slovenski — ni bil umesten, priča, da je celo g. glavar govoril ali oziroma čital le slovenski, kar naj bi bil tudi g. Mahnitsch storil, ako je hotel, da bi ga kdo razumel, kar je govoril, ker mi nismo krivi, ako ne zna na slovenski. Torej na slovenski tleh — slovensko! Saj se — hvala Bogu in presvitlemu vladarju — še na drugih mestih zna ceniti naš jezik, kar je jedino pravično. Vsakemu svoje!

Politični pregled.

Politični položaj.

Najmanjše nade ni, da bi državni zbor deloval. Že v prvi seji je bilo priglasenih v svrhu obstrukcije 99 nujnih predlogov. Pred nekotlikimi dnevi so se vladni listi norčevali z obstrukcijo, češ, da bode bolje za ministerskega predsednika dr. pl. Körberja, ako bode prisiljen vladati s pomočjo § 14., vsaj da ne bode imel takih sitnostij z raznimi parlamentarnimi strankami. Ali moč § 14. ne sega čez vse. Ona ne sega niti čez trgovinske pogodbe z Italijo in z Meksiko, ki se zamorejo ponoviti jedino le parlamentarnim potom. In ravno te pogodbe morajo se ponoviti že 1. januarja prihodnjega leta, ako se noče, da ne nastane med našo in imenovanimi državama huda carinska vojska, ki bi bila naša državi na veliko kvar. Torej s § 14. imel bode dr. Körber jako kratko veselje. Pa še tega mu hočejo vzeti. Zbornica je namreč sklenila v torek, da se otvori debata o Körberjevem situacijskem govoru, ki je prišla včeraj kot točka dnevnega reda do razprave. Ne vemo, koliko časa bode trajala ta debata, a tako hitro je ne bode konec, ker se bodo hotele pri ti priliki izkašljati vse parlamentarne stranke po svojih govornikih. A koj za to točko dnevnega reda pride na vrsto nujni predlog, da se odpravi § 14. In da se to zgodi, za to so glasovali celo Poljaki, pri katerih je vlada dosihmal še vedno računala na zaslombo. Z odpravo § 14. ne pojde sicer tako hitro, ker se bodo zmernejše stranke dobro poprej premislile predno bodo glasovale za ta predlog. A kakor rečeno, stoji vlada, ki se naslanja jedino na § 14., na jako slabih nogah. In v tem položaju se nahaja zdaj dr. Körberjeva vlada. — Poleg vsega tega prišlo je vmes še nekaj drugega, na kar ni bil najbrže dr. Körber pripravljen. Čez noč in dan namreč prišla sta si v lase on in ogrski ministerski predsednik grof Tisza. Povod temu je dal oni del dr. Körberjevega govora, ki se je nanašal na pravice vladarjeve do skupne vojske in njene notranje uredbe. S svojo interpretacijo nagodbenih določil od 21. decembra 1867. in sicer § 5. avstrijske nagodbe in § 11. ogrske nagodbe, je dr. Körber hudo posegel v srčenje gnezdo. Dočim je dr. Körber mnenja, da pripada v smislu omenjenih paragrafov izključna pravica do notranje uredbe skupne vojske vladarju, je grof Tisza mnenja, da se zamore notranja uredba ogrskih vojnih krdel predrugačiti in sicer da zamore to storiti vladar v sporazumu z ogrskim parlamentom. To izjavo je storil v ogrskem parlamentu grof Tisza z ozirom na dr. Körberjev govor na tako odločen in Körberja žaleči način, da je težko že danes prorokovati, kako se bode ta kontroverzija ne le samo med obema ministerskima predsednikoma, marveč tudi med obojestranskima parlamentoma poravnala. — Iz vsega tega je torej razvidno, da stojimo zopet na pragu novih dogodkov, ter da je danes politični položaj še bolj zamotan, nego je bil kedaj.

Državni zbor.

Včeraj je pričela v poslanski zbornici razprava o dr. Körberjevem političnem govoru, katerega je imel v torkovi seji. Koj v začetku seje sta bili stavljeni dve interpelaciji v zadevi napadov grofa Tisce v ogrski zbornici na našega ministerskega predsednika in glede Ticzovega tolmačenja glede pravic vladarjevih do armade, ki se nanašajo na ogrske polke. To interpelacijo so stavile nemške stranke. Drugo interpelacijo v isti zadevi je stavil dr. Stransky. Razlika med interpelacijama je ta: Dočim vprašajo nemške stranke ministerskega preds., kako stališče namerava zavzeti nasproti takemu tolmačenju nagodbe iz l. 1867, kakoršno je razvil v ogrski zbornici grof Tisza in pa nasproti žaljivim napadom na njegovo osebo, vpraša dr. Stranskyjeva interpelacija dr. Körberja, da-li misli dr. Körber nasvetovati cesarju, da pokliče na krnilo vlade parlamentarno ministerstvo, ker le proti uradniškemu ministerstvu je mogoče govoriti na tak način, kakor je govoril grof Tisza. Dr. Körber je koj odgovoril na prvo interpelacijo in rekel, da ostaja vedno pri tem, kar je rekel glede pravic do armade v torkovi seji. Avstrijski parlament, rekel je, ima vsled nagodbe do armade iste pravice, kakoršne ima ogrski parlament. Armada je skupna in do te skupne armade ima totranska državna polovica iste pravice, kakoršne jih ima onostranska. Zaradi tega se ne more glede armade ničesar premeniti, ako v to ne privoli tudi naš parlament. Na tem stališču ostajamo in bodemo vedno vstrajali. Minist. preds. dr. Körberju so ploskali poslanci burno, posebno seveda Nemci, radikalni Čehi pa so ga tako hudo apostrofirali in motili v govoru, da je moral večkrat prenehati. Za njegovim govorom prešla je zbornica k prvi točki dnevnega reda, namreč k razpravi o njegovem prejšnjem govoru. Prvi je govoril češki posl. dr. Herold, ki je v kratkih, a jedrnatih besedah natanično preciziral stališče Čehov in je dr. Körberju povedal v brke, da dokler bode on min. predsednik, ni niti misliti na to, da bi zamogel parlament delovati.

Nujni predlog dr. Ferjančiča in tovarišev v zadevi koroških sodnih razmer glede rabe slov. jezika.

V torkovi seji drž. zbora je stavil dr. Ferjančič v imenu svojih tovarišev, z ozirom na znane dogodke glede preganjanja slovenskega jezika, na koroških sodiščih ta-le nujni predlog: Visoka zbornica naj sklene: C. kr. vlada se pozivlja, da naj nemudoma ustavi to. jezikovne pravice slovenskega prebivalstva docela prezirajoče, protizakonito in pravosodstvu škodljivo postopanje sodišč v slovenskem in jezikovno mešanem delu Koroške. O tem predlogu se naj prične takoj razpravljati z vsemi po § 42. oprav. dopustnimi okrajšavami.

Ta predlog nosi podpise „Jugoslovanskega naprednega kluba“, Malorusov in Čehov.

Ta nujni predlog pride, seveda ako bo poslanska zbornica kaj časa zborovala, pred vsemi češkimi nujnimi predlogi do razprave, ker so v to privolile vse češke stranke.

Debata o govoru dr. Körberja.

V imenu slovanske zveze bodo govorili o priliki razprave o govoru dr. Körberja izmed Slovencev dr. Ploj in izmed Hrvatov posl. Bačić in v imenu rusinov posl. Rarbinski. V imenu naprednega kluba slovenskih poslancev pa bode govoril dr. Ferjančič.

Dr. Brzorad — umrl.

Češki državni poslanec in podpredsednik mladočeškega kluba dr. Brzorad je v četrtek v 45. letu svoje starosti umrl.

Državni proračun za leto 1904.

V torkovi otvoritveni seji poslanske zbornice predložil je finančni minister proračun za l. 1904. Skupni stroški so proračunjeni na 1.734.771.291 kron, skupni dohodki pa na 1.737.509.991 kron. Bistvene razlike med proračunom za l. 1904. in onim za 1903. so: V vseh ministerstvih je postavljeno povišanje stroškov, ki je v zvezi s povišanjem plač kancelijsko pomožnemu osebju in pomožnim služabnikom, kateri stroški so bili v proračunu za l. 1903. skupno postavljeni v odstavku „Splošna uprava blagajna“. — Razun te razlike, ki se nahaja v proračunih za vsa ministerstva, nahajajo se nadalje v posameznih proračunih še sledeče razlike: Ministerstvo za notranje stvari: Potrebščina se je povišala za 3.046.657 kron vsled pomoženja osebja ter vsled večjega pospeševanja cestnih in vodnih gradenj. — Domobransko ministerstvo: Potrebščina se je povišala za 1.441.018 kron vsled nadaljevanja spolnjenjstva domobranstva in pomoženja orožništva. — Naučno ministerstvo: Potrebščina se je povišala za 3.262.855 kron in sicer: za visoke šole 1.064.091 kron, za srednje

šole 885.874 kron, za obrtne šole 832.643 kron. — Finančno ministerstvo: Potrebščina se je zmanjšala za 13.964.018 kron in to v glavnem radi odprave premij na izvoz sladkorja, ki so znašale 13.800.000 kron; ter vsled omejevanja loterijske igre. — Trgovinsko ministerstvo: Potrebščina se je zvišala za 3.965.110 kron, v glavnem vsled povišanja stroškov za poštne in brzojavne urade v znesku kron 3.708.950. — Železniško ministerstvo: V rednem in izrednem proračunu se je potrebščina zvišala skupno za 4.980.330 kron. Od tega odpade 2.011.120 kron na centralno vodstvo, čegar stroški so se povišali posebno vsled izdatkov za preskrbljevanje za starost in za druge dobrotne naprave. — Poljedelsko ministerstvo: Potrebščina se je povišala za 2.356.615, v glavnem pri točki „posebni državni stroški“ (povišanje potrebščine 1.267.206 kron), vsled povišanja kreditnih postavk za subvencioniranje nedržavnih kmetijskih in gospodarskih zavodov in sploh za pospeševanje gozdnarstva in kmetijstva; pri kapitelju „gozdnarstvo in domene“ (povišanje potrebščine 938.860 kron) vsled zboljšanja razmer gozdnarskim uslužbencem, in pri kapitelju „montanistika“ povišanje potrebščine 156.449 kron). — Pravosodno ministerstvo: Potrebščina se je povišala za 2.582.712 kron vsled pobiljšanja razmer kancelijskemu pomožnemu osebju in pomožnim uslužbencem, kakor tudi vsled pomožnega sodnega osebja in slednjič vsled novih gradenj. —

Državna podpora vsled ujm prizadetim krajem se je zvišala od 15 na 20 milijonov K. Zadnjih 5 milijonov K dobe prebivalci Koroške in Solnograške, ki jih je hudo zadela septemberska povenjenj.

Skupne ministerske konference.

V četrtek in v petek so se vršile na Dunaju skupne ministerske konference v namen, da se določi proračun za skupne zadeve za l. 1904. Konferencam je predsedoval minister za zunanje zadeve grof Goluhowsky. Udeležili so se jih pa dr. Körber, grof Tisza, naš finančni minister in ogrski, vojni minister Pitreich, načelnik vojne mornarice baron Sterneck in skupni finančni minister Burian. Za nabavo novih topov postavi se v proračun postavka kron 15.000.000.

Ogrski parlament.

Akoravno so ploskale vse stranke v sredo ogrskemu ministerskemu predsedniku grofu Tici, ko je tako žaljivo napadal našega ministerskega predsednika dr. Körberja, in ko je izjavil, da stoji njegova vlada na stališču, da nima kralj izključne pravice pri določevanju notranjih armadnih uredbe, ampak da ima tudi ogrski parlament pravico umešavati se v notranje armadne zadeve, traja v ogrskem parlamentu še vedno obstrukcija in se še danes ne ve, kako in kedaj spravi grof Tisza zakonski načrt glede vojaških novincev pod streho.

Dogodki na Balkanu.

Turčija še vedno molči. Zastoj čakati Avstrija in Rusija odgovora na znano noto glede reform. Sultan se nahaja v hudih skripah. Njegovi ministri hočejo po sili, naj bi Turčija odbila predložene reforme, dočim mu svetujejo členi njegove družine, naj bi reforme vsprejel. Sultan se je obrnil brzojavno do ruskega carja in do nemškega cesarja, da bi mu na kak način pomagala iz zadrege. Ali oba sta mu odgovorila, da ne preostaja drugega, nego vsprejeti reforme v popolnem njih obsegu. Tudi veliki vezir turški je obiskal te dni ruskega in avstrijskega poslanika v Carigradu, da bi ju pregovoril, naj bi uplivala pri svojih vladah, da bi nekoliko odnehale. Za odgovor pa je dobil resno in odločno svarilo, češ da pričakujeta odgovora na noto glede reform najdalje do konca tega tedna. V ta namen da bodeta predložila osebno kakor včeraj prepis dotične note sultanu ter ga na to opozorila. Ako ne da Turčija do konca tega tedna odgovora na noto, potem odgovorna bode ona za posledice, ki morajo slediti turškemu molku.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Dvornemu svetniku pri tržaškem namestništvu g. vitezu Teodorju Schwarz-u je cesar podelil naslov in značaj namestništvenega podpredsednika.

Smrtna kosa. — V četrtek okolo poludne je umrl v svoji palači pri stari pošti v Gorici v visoki starosti 89 let g. baron Henrik Ritter Zahony. Pokojnika so še pred par dnevi operirali. Operacija se je izvršila ugodno, ali polotila se je bolnika koj po operaciji pljučnica, ki je provzročila njegovo smrt. Baron Henrik Ritter Zahony bil je zadnji brat onih Ritterjev, ki so bili lastniki

raznih tovarn in bivšega velikega mlinarstva v Stračicah in Podgori.

Pogreb se je vršil danes ob 10. uri predpoludne.

Za „Šolski Dom“ je prejelo predsedništvo: Lovro Juvančič, župnik v Dornbergu po poštni položnici 10 K; gospa Terezija vdova Jonko v Bocu 20 K.

Upravništvu „Gorice“ je došlo: O priliki blagoslovljenja novega mesta čez Kožbanšek nabrala Justina Žuljanova 10 K 50 vin. (ravno toliko za „Alojzije-višče“). Hvala!

Za „Dožličnico“ je prejelo predsedništvo „Šol. Doma“ po poštni položnici od g. Josipa Pavletiča, dekana v Št. Petru 2 K.

Red c. kr. izpraševalno komisijo za občne ljudske in meščanske šole v Gorici so napravili usposobljenostni izpit za ljudske šole:

a) s slovenskim učnim jezikom: Černic Katinka, Harmel Adolf, Jaklič Julija, Klančič Emilija, Košuta Julija (nemšč. in ital. kot predmet), Logar Milka (ital. kot predmet), Marn Leopold (nemšč. kot predmet), Prinčič Olga (nemšč. kot predmet), Slavec Angela, Thaler Erma (nemšč. kot predmet), Valenčič Franja (nemšč. kot predmet), Wrišer Marija (nemšč. in italij. kot predmet), Žgur Marija in Žic Ljubica (nemšč. in ital. kot predmet);

b) s slovenskim in nemškim učnim jezikom: Eppich Fani, Gomilšek Ljudmila, Karlin Martina (oboje z odliko), Mercina Gabrijela, Nöth Irma (ital. kot predmet), Strel Jadviga, Zega Marija (za slov. šole z odliko), Župančič Ivanka (oboje z odliko);

c) s slovenskim in italijanskim učnim jezikom: Martelanc Josipa (nemšč. kot predmet);

č) z nemškim učnim jezikom: Benet Marija, Dell Amalija, Niederl Ljudmila, S. Marija Ant. baron. Schwartzenu Klotilda in Weinmeister Karol.

Reprobirani so bili 4 za ljudske šole z nemškim učnim jezikom.

Iz seje goriškega mestnega sveta.

— V zadnji seji mestnega sveta sprožil je mestni starešina Culot misel, naj bi se mestna uprava zavzela za to, da bi se napravil v Gorici električni tramvaj v prvi vrsti z namenom, da bi vezal kolodvor južne železnice z novim kolodvorom bohinjske železnice. Napravo takega tramvaja naj bi prevzela goriška občina sama, ali pa naj bi se ustanovilo v ta namen posebno delniško društvo. Župan je rekel, da bo skrbel, da pride ta zadeva v jedni prihodnjih sej v razpravo.

— Glavna točka te seje je bil pa mestni proračun za l. 1904. Iz števil, katere smo priobčili že v zadnji številki našega lista je razvidno, da je finančno stanje goriškega mesta skrajno neugodno in da raste deficit vedno bolj, katerega morajo pokrivati davkoplačevalci z neprimerno visokimi dokladi.

Ako se pomisli, da ima goriško mesto še toliko potreb, katere so neizogibne, kakor n. pr. nabava pitne vode, zboljšanje skrajno pomanjkljive kanalizacije, tlakovanje ulic, da se odpravita blato in prah, ki postajata vedno bolj neznosnejša, potreb torej, ki bodo zahtevale ogromne denarne svote; ako se nadalje pomisli, da so stalni dohodki mesta nasprotno takim potrebščinam minimalni, potem si lahko predstavljamo, kako visoko bodo morale sčasoma poskoditi doklade na različne davščine. To čutilo že danes nekateri mestni očetje in so zaradi tega že v zadnji seji povdarjali, da je zadnji čas, da se začne varčevati ter odpravljati iz proračuna vse postavke, ki niso neobhodno potrebne.

Za tako postavko je smatral dr. Marani svoto 18.000 K za mestno godbo, katero je nazival kot luksu. Seve da ni dr. Marani prodrl s svojim predlogom, ker se je proti njemu oglasilo koj več govornikov, med njimi tudi znani slovenski prijatelj dr. Pinaucig. Bolj kot mestna godba zdela se je njemu kot luksu postavka za slovensko mestno ljudsko šolo. Bil je pa vendar toliko previden, da ni stavil predloga, da bi se omenjena postavka črtala iz proračuna. Nasprotno pa je stavil dr. Venier predlog, naj bi se črtala postavka 600 K kot prispevek mestne občine za vzdrževanje nemške šulferajnske šole. Pa tudi ta predlog je padel pri glasovanju, ker niso imeli naši mestni očetje toliko korajže, da bi glasovali zanj.

Občni zbor „Krojaške zadruge“ veljaven. — Za danes naj povemo svojim čitateljem in vsem onim, katere to zanima, med katere spada najbrže tudi lastnik „Soče“, da je više sodišče v Trstu razveljavilo rabsodbo tukajšnjega okrožnega sodišča, s katero je to razsodilo, da je bil zadnji občni zbor „Krojaške zadruge“ neveljaven. Kakor rečeno, občni zbor je bil veljaven in

okrožno sodišče mora vpisati novo izvoljeno ravnateljstvo „Krojaške zadruge“ v trgovinske registre. Mesar, ki je hotel mesariti „Krojaško zadruge“, imel je še precej „pasje“ sreče na tukajšnjem okrožnem sodišču, dočim je pa nasprotno okrožno sodišče dovolj smole imelo v tem pogledu. —

Vse zavarovalnice govedeuljudno vabim na razgovor, da si pojasnimo stanje doseganjega delovanja in določimo svoje stališče glede namenovane deželne zavarovalnice.

Razgovor se bo vršil v Gorici dne 30. novembra na semenj sv. Andreja pri g. Katniku v gostini „pri zlatem križu“ od 11. do 12. ure dopoludne.

Posebno vabim gg. predsestnike, tajnike in denarničarje zavarovalnih društev. Vsaka zavarovalnica naj pošlje na ta prijateljski shod vsaj enega zastopnika. B. Grča.

Der grösste Schuft im ganzen Land, das ist und bleibt der Denunciant. — Ta nemški rek je napisala zadnja „Soča“ v svoji notici „Ovaduški župnik“ ter ga povedala v „uho“ rodiškemu župniku g. Elsnicu. Zlaj pa čujmo zakaj. „Soča“ pripoveduje namreč, da je prevzel popravo rodiške cerkve tamošnji zidar Bernetič, ki je pa delo „začasno“ zapustil, radi „nujnejšega“ dela. G. župnik Elsnic je zaradi tega poklical drugega zidarja, nekega Šegolina s Slapa. Temu Šegolinu pa je, kakor pravi „Soča“, Bernetič pisal pismo, v katerem stoji med drugimi tudi pisano: „Kakor ste prišli pri naši cerkvi ob nos, ako hočete priti ob glavo, le pridite delat“. To pismo, tako pravi „Soča“ dalje, ki je je dobil v roke župnik Elsnic, naznanil je žandarmariji, in vsa reč je prišla — radi nevarnega žuganja — pred sodnijo, tako da je bil Bernetič obsojen na tri tedne ječe. Zaradi tega udriha „Soča“ po g. Elsnicu po svoji surovi in pobalinski navadi, ga imenuje denuncijata in mu je povedala v „uho“ omenjeni nemški rek. Naj nam boče dovoljeno, da napravimo, ko se nam ponuja že ta lepa prilika, neko paralelo ter navedemo v ta namen tale slučaj: V 56. šte. Gabrščekove „Soče“ so zagledale beli dan te-le vrstice: „Kroj. zadr.“ danes torej nima niti krpice blaga več, pa ima pri „Centralni posojilnici“ še K 63.000 dolga. Zapravljeni so tudi vplačani deleži zadržnikov, okroglo 30.000 K, tako da je danes zgube nad 100.000 K!! Dejstvo je torej, da obstoji danes „Krojaška zadruga“ le še na papirju in v knjigah dolžnikov „Centralne posojilnice“, — da ni imetja niti bora, dolga pa še okoli 63.000 K! Za danes dovolj! Radovedni smo, ali storijo na to javno ovadbo svojo dolžnost tiste c. kr. oblasti, ki so dolžne varovati državljane pred — sleparijami. Tem besedam in v popolni zvezi z njimi so sledile v 57. šte. „Soče“ te-le besede, katere je napisal in podpisal sam A. Gabršček: „Krojaške zadruge“ ni več: zadržila jo je „C. posoj.“ s tožbami, rubežjo in — skrivno prodajo vsega blaga za bagatelno ceno 55.000 K. — Da si ne bodo domisljali častiti gospodje okoli „Prim. lista“ in „Gorice“, da se bojim njihovih groženj, jim tu povem, da sem v odgovor na 7 vrstic v „Prim. listu“ podal obširno kazensko ovadbo na okrožno sodnijo in na državno pravdnštvo! Isti Gabršček pisal je in podpisal v 64. šte. sledeče: „Nadželstvo, ki že od marca nezakonito obstoji ter je tudi sodnijsko kaznovano zaradi neizpolnovanja svojih dolžnostij, načelstvo, katero jaz javno obdolžujem, da je spravilo „K. z.“ v banterot...“ Ta isti A. Gabršček pa je pisal v 79. šte. „Soče“ to-le: „Z ozirom na prvi članek v „Soči“ 15. julija sem bil zaslišán pred preiskovalnim sodnikom kot prič. Izjavil sem, da je bila „K. z.“ aktivna. Ker pa je bila zadruga aktivna, ni nikakega razloga za kazensko preganjanje članov načelstva, zato v tem pogledu ni daljših posledic“. Prijednačujmo nekoliko ta dva slučaja, namreč onega g. župn. Elsnica z onim A. Gabrščkom. G. župnik Elsnic je, kakor pravi „Soča“ sama, dobil Bernetičevo pismo v roke in je naznanil žandarmariji. Pismo je toraj v resnici obstojalo, in je g. župnik toraj le resnico naznanil žandarmariji, čemur v dokaz je konečno tudi Bernetičeva obsodba. Kaj pa A. Gabršček in njegov list „Soča“? Oba sta v svrhu kazenskega postopanja proti ravnateljstvu „Krojaške zadruge“ sodišču ovadila neresnične stvari, kar spričuje A. Gabršček sam, ki je v svojih člankih trdil, da je „Krojaška zadruga“ pasivna ter blizu bankerota, dočim je, kakor zopet sam pravi, kasneje pred sodnijo pričal, da je „Krojaška zadruga“ aktivna. Z ozirom na vse to prepuščamo sodbo razsodnim čitateljem, da sami razsodijo, komu izmed imenovanih dveh naj se pripne za klobuk v naslovu tega članka zapisani nemški rek, ali g. župniku Elsnicu, ali pa A. Gabrščku in njegovi

„Soči“, ako bi se moralo že kaj takega zgoditi. Značilno pa je za nesramnost „Soče“ na vsak način to, da meče ravno ona s takimi reki okolo sebe. To pač najjasnejše osvetljuje moralno propalost tega lista.

Nesreča vsled plinove eksplozije. — V sredo okolo polnoči je z velikanskim pokom eksplodiral plin v vili barona Westenholtza, ki je bila poprej last g. dr. Stančiča. Dogodilo se je to pa tako-le: Isti dan poklical je baron Westenholtz mizarja Rijaveca, stanujočega na Rafutu, da bi izvršil neko delo v stranišču. Ker je bilo v stranišču še precej temno, hotel je Rijavec prižgati plinovo svetilko in je v ta namen odprl dotični ventilček. A goreti ni hotelo, ker je bil gazometer zaprt. S pomočjo druge svetilke je opravił Rijavec svoj posel, ne da bi zaprl ventilčka plinove svetilke, ter se oddaljil. Baron Westenholtz ima hvalevredno navado, da se vsak večer predno gre spat, v spremstvu svojega služabnika prepriča, ako se nahaja v vili vse v redu. Svetilko v roki prišla sta tudi k stranišču, da bi si tudi isto ogledala. Ali hkratu uname se plin z grozovitim pokom tako, da je popokalo celo nekaj kristalov, nahajajočih se na kandelabrah na hodniku. Ali poškodovana bila sta tudi baron Westenholtz in njegov služabnik Pajer. Služabniku bila je ožgana brada in ožgani so mu bili tudi lasje, pa tudi na obrazu mu je bilo prizadetih več opeklin. Baron je pa bil opečen na rokah in na obrazu.

Nevaren tat. — 26-letni Ivan Miniussi iz Staranzana preživel je svoje dni skoro več v zaporu nego na prostem. Zadnji kazni, namreč 8 mesečno ječo, dostal je v mesecu septembru t. l. Ta nevarni tiček prišel je v torek v Gorico. Kmalu po svojem dohodu odnesel je dežnik iz neke krčme v ulici Ascoli. Šel je z njim tje, kjer se nahaja pisarna železniškega podjetja Sard-Lenassi, da bi bil vsprejet med delavce. Ker pa ni bilo takrat nobenega v pisarni, zlezel je sam vanjo in začel koj delo, katero mu najbolj ugaja. Spravil se je namreč na železno blagajno, katero bi bil rad odprl s silo. Ko je pa uvidel, da to ne gre tako lahko, in da bi bilo treba več časa, odprl je samo siloma miznico neke blizu stoječe mize. V nji pa so bili samo papirji. Ko je stopil iz pisarne, srečal je podjetniškega inženerja, katerega je potahnjeno prosil, naj bi ga vzel v delo. Ko mu je pa inženir rekel, naj pride drugi dan, ga poprosi Miniussi za kak novič, češ, da ni celi dan ničesar zavžil. Inženir mu da jedno krono. Miniussi proda potem ukradeni dežnik za dve kroni nekemu delavcu ter se vrne zopet v mesto. Med tem časom je bilo policiji naznanjeno, da je bil v prej omenjeni krčmi ukraden dežnik. Redarja Pavlin in Leban podala sta se koj na delo ter zasledovala tatu. In res sta ga našla na Stolnem trgu, a takrat imel je Miniussi že zopet drugi dežnik v rokah. Ta dežnik je pa fin in je gotovo bil ukraden kaki gospej. Nahaja se zdaj na policiji.

Miniussi-ja so seveda aretirali in ga spravili pod ključ.

Izpred sodišča. — V četrtek je stal pred tukajšnjim okrožnim kot kazenskim sodiščem 18-letni Anton Marinič iz Vedrijana. Tožen je bil zaradi težke telesne poškodbe. Povod obravnave bil je zopet ples. Dne 26. julija so namreč plesali v Krasnem. Tam se je nekdo tako hudo opil, da sta ga morala domov spremljati Peter Marinič in neki drugi njegov tovariš. Na nekem mestu pa se pijani človek izpodtakne in pade. Anton Marinič, ki je to videl, misli, da hočeta spremljevalca pijanega pretepati. Približal se je torej vsem trem. Ali Peter Marinič mu je rekel, naj se odstrani. Ker ni hotel Anton Marinič tega storiti iz lepa, prisolil mu je Peter zausnico. Anton, ne bodi len, potegne iz žepa nožiček in rani z njim nekoliko na grlu in na prsih Petra. Rane niso bile nevarne. Obtoženec se je izgovarjal, da je bil prisiljen braniti se. Pri vsem tem pa ga je sodišče radi lahke telesne poškodbe obsodilo na 2 mesečni zapor. — Tudi oni krošnar Karol Gorjup, o katerem smo sivočasno poročali, da je besnel, ko so ga redarji aretirali, da je vanje bljuval ter jih suval z rokami in z nogami tako, da so ga morali zvezanega na rokah in nogah prepeljati na vozičku v tukajšnje zapore, stal je ta dan pred sodniki. Mož ni tajil ničesar. Rekel je samo, da je bil oni dan zaradi tega tako rabijaten, ker so ga redarji aretirali in tirali v zapor, mesto da bi ga pustili pri miru, ko je hotel iti v Ameriko. Sodišče prisodilo mu je 7 mesecev težke ječe. Ko ga je vprašal predsednik, da li je zadovoljen s kaznijo, rekel je Gorjup, da mu bi bilo vse jedno, ako bi mu prisodili tudi 13 mesecev ječe.

C. kr. okrajno glavarstvo v Gorici razglašá: Objavlja se s tem, da bodo

postavljeni v pregled v prostorih davčnega oddelka tuk. c. kr. okrajnega glavarstva (Via dei Cappuccini šte. 16) od 20. novembra t. l. skozi 8 dni imeniki oseb imajočih pravico udeležiti se volitev v cenilno komisijo za osebno dohodnino mesto po § 189 postave od 25. oktobra 1896 (l. drž. z. št. 220) izstopivših udov in namestnikov ter da se zamore vložiti morebitni priziv v smislu § 184. omenjene postave v teku osmih dni pri prej omenjenem davčnem oddelku.

Hiša, ki razpada. — V torek večer okolo 9 ure in pol se je z velikim šumom vsul kos hiše, nahajajoče se v ulici Kočevje št. 5. Nastala je votlina 4 m visoka in nad 5 m dolga. Hiša je last g. Petra Venutija, brata goriškega župana. Slučajno ni bilo takrat na ulici nikogar. Poklicali so koj zidarskega mojstra in mestne ognjegase, ki so vso noč delali, da so hišo podprli. Drugi dan je prišla na lice mesta stavbna komisija, ki je takoj odredila, da se morajo izseliti nele iz poškodovane hiše vsi njeni prebivalci, marveč, da morajo isto storiti tudi oni, ki prebivajo v hiši, stoječi nasproti poridajoče se hiše.

Porotne obravnave preložene. — Porotno zasedanje ne začne dne 23. t. m., kakor je bilo določeno, marveč še le 25., o čemer so obveščene vse prizadete stranke in porotniki.

„Ceciljansko društvo“ za goriško nadškofijo bode praznovalo prihodnjo nedeljo, v praznik sv. Cecilije, svojo zavetnico s slovesno sv. mašo v prvostolnici goriški ob 10. uri. Prihodnji četrtek dne 26. t. m. pa bode društveni občni zbor s slovesno sv. mašo ob 10. uri v isti cerkvi. Obekrti se bo izvajala Em. Adlerjeva maša op. 2. za 4 enake glasove, orglje in orkester z dotičnimi ulogami. K obema slavnostima se vabijo društveniki in prijatelji cerkvene glasbe.

Strašna nesreča. — Dne 19 t. m. treščilo je v 10 minutah dvakrat zaporedoma v zvonik kostanjeve cerkve na Krasu. Škoda je velika na zvoniku in na cerkvi. Strah je gledati luknje in razpokline. Tram treh metrov dolgosti predril je strop nad orgljami tik zvonika in padel na tlak cerkve. Kako je kar pokončno v cerkev prišel, je nerazumljivo. — Strela poškodovala je tu in tam in streho predrila tudi v farovžu, ter ubila dvema posestnikoma enega vola, kravo in svinjo. Ustavljeno je začasno vse zvonjenje in cerkveno opravilo.

Iz Št. Petra pri Gorici nam pišejo: Pretečeni četrtek predpoludnem je zlasti pri nas hudo grmelo in trikrat treščilo. Kam je strela prav za prav udarila, ne vemo; le to vemo, da je prišla v zvoniku po žici šolskega zvona skoro do tal; tu je odskočila v zid, kakor kaže razpoka, in skozi zid je prišla potem na neumljiv način v kamenito stojalo krstnega kamena, kjer je tudi naredila majhno razpoko. Od tu je zginila menda v zemljo. — Druge nesreče ni bilo, kot da je nekoliko ometa padlo od sten in pa pri enem oknu v cerkvi so se ubile tri šipe. Sreča, da ni bilo nobenega človeka takrat v zvoniku. Sicer je pa to res nekaj čudnega; tako pozno v jeseni, in še nismo varni pred strelo!

Občinske volitve na Gočah pri Vipavi. — Pri občinskih volitvah na Gočah pri Vipavi so v vseh treh volilnih razredih zmagali kandidatje katoliško-narodne stranke. Volitve v drugem in prvem volilnem razredu se nasprotniki niti udeležili niso.

Oblak se je utrgal. — Tržaški „Edinosti“ poročajo iz Jelšan, da se je v noči od 17. na 18. t. m. utrgal v hribih nad vasjo Novokračine oblak. Vsled tega so potoki, ki tečejo po sredi vasi tako silno narasli, da je voda pritekla v hleve, v kleti in v hiše ter napravila velikansko škodo. Živino so ljudje rešili z nevarnostjo lastnega življenja. Poljske pridelke, ki so se ravnokar spravili, je voda deloma odnesla, deloma pokvarila. V cerkvi je prišla voda do srede altarja. Cerkvene klopi so bile vse pod vodo. Voda je pokvarila tudi cerkveno obleko.

Dognano je, da so obče prijubljene in vsestransko razširjene »kapljice sv. Marka« mestne lekarne v Zagrebu, Markov trg, najpotrebnejše v vsaki hiši. Podati se jih more bolnikom kot prvo pomoč, zdravim pa v odvrtje boleznij. Zato pa opozarjamo p. n. gg. čitatelje na današnji oglaš »Mestne lekarne« v Zagrebu, Markov trg, na 4. strani.

Wilhelmov obliz. — Ta izključno v lekarni Frana Wilhelm, c. in kr. dvornega založnika v Neunkirchen, Sp. Avstrija, izdelani obliz, porublje se često v vseh slučajih kjerkoli je treba rabiti obliz. Posebno koristno deluje pri starih in ne vnetih bolečinah, kakor pri kurjih očesih, turih itd., katere se ima poprej očistiti ter potem dotična mesta pokriti z oblizem namazanim na dočeku platna ali usnja. Ena skatljica 80 vin., ducat skatljic K 7.—; 5 ducatov skatljic K 30.—

V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem, zavitku grb trga Neunkirchenu (sedem cerkva). Dobiva se v vseh lekarnah. Kjer se ne dobiva, pošlje izdelovalca.

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, modne barvante, in drugo manufakturno blago posebno za bližajoči se zimski čas, blago vsek kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorec najnovejše izbere se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstno stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Šimenc Fric

krčmar

dosedaj v Gosposki ulici (Via Signori)

preselil se je v

Magistratno ulico št. 9, (Via Municipio).

Priporoča se za obilen obisk.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

prijetna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Pošteba poštena.

Vsega zdravilstva

doktor Anton Breclj,

ordinuje v Gorici, Gosposka ulica št. 15. drugo nadstropje nasproti „Trem kronam“

od 8. do 10. predp. in

od 2. do 4. popoldne.

Priporoča se zlasti v slučajih otroških

bolezni

Naznanilo preselitve

Naznanjam sl. občinstvu, da sem preselil svoj zobozdravniški atelje s prvim oktobrom v

Corso Giuseppe Verdi 19.

(poprej Vrtna ulice) nasproti ljudskemu vrtu in ordinujem od 9.—12. ure popoldne in od 2.—5. ure popoldne.

Med. univ. dr. B. Pikl, zobozdravnik v Gorici.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Mljave prve in druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Leop. Reja, gostilničar „Pri Golebu“ na voglu ulice Morelli.

Priporoča prijetna briska bela in črna vina. — Izborna kuhinja postreže o vsakem času z okusnimi mrzlimi in gorkimi jedili.

Zastopstvo za prodajo pravega ljubljanskega kislega zelja v zabojih od 25 do 50 kg.

Za mnogobrojen obisk se priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva,

v Pevmi, za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvorjeno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega mosta proti Gorici v hiši g. Fogarja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postrežba z lesom po najnižji ceni. —

Gostilna

„pri Žagarju“

tik nove postaje na Blančah,

toči

vedno naravna domača črna in bela vina. Kuhinja je preskrbljena vedno z gorkimi in mrzlimi jedili. Cene zmerne.

Priporoča se za obilen obisk iz mesta in dežele.

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izviraajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in „madroni“, in zato ne bi smele manjkati v nobeni mesečanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Naročuje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg št. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franco na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) K 4.— h	4 ducat (48 steklenic) K 14.— h
2 „ (24 „) „ 8.— „	5 „ (60 „) „ 17.— „
3 „ (36 „) „ 11.— „	

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka, ter popolnoma ozdravili: Iv. Barentinčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Stefan Barčič, župnik; Ilija Manič, opančar; Solija Vuhelič, šivilja; Jožef Seljanič, kmet itd. itd.

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg št. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo

Kapljice sv. Marka.

Vstanovljena l. 1360.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nonskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petilvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Državni proračun in ceste na Goriškem.

V seji državnega zbora z dne 17. t. m. je predložil finančni minister državni proračun za l. 1904, iz katerega navedemo izredne zneske, ki so postavljeni za državne in druge ceste na Goriškem.

1. Državna cesta pod železniškim mostom pri goriški postaji južne železnice je široka le 4 m 95 cm; zato jo je treba razširiti, ker promet po njej je vedno večji. Vse to delo (širok železen most) bo stalo 37.070 K, od katerega zneska je prevzel državni cestni erar vsoto 25.720 K, ki je postavljena v cellem obsegu v proračunu prihodnjega leta.

2. Da se preloži in popravi okrajna cesta, ki pelje iz Muše skozi Vipolže in Kozano v Šmartno, in sicer med Kozano in Šmartno, trebalo bo okolo 24.000 K; država je prevzela od tega zneska 4000 K ter postavila jih v proračun za prihodnje leto.

3. Cesta z Vrhovlja v Krasno, Višnjevik, Drnovce bo stala približno 27.500 K. Kerjeta cesta posebne važnosti za mnoge kraje v srednjih Brdih, bo prispevala država k temu delu z zneskom 10.000 K, od katerih je postavila 3.000 v proračun prihodnjega leta kot prvi obrok.

4. Cesta od Molinuta mimo Peternele ob Kožbanščeku do Kužina, ki bo velikega pomena za zapadna Brda, bo stala vsled proračuna okroglih 56.000 K. Od tega zneska je prevzela država 26.000 K, od katerih je postavljenih 8.000 v proračun prihodnjega leta kot prvi obrok.

5. Sedanji kameniti most čez Lijak na šempaskem polju je v jako slabem stanu. Vrh tega preplovi voda pri vsakem naliwu državno cesto in obdelana zemljišča na obeh straneh. Železen most čez Lijak z veliko večjo odprtino nego je zdaj in poprava ceste na obeh straneh bo stalo 49.000 K. V proračun prihodnjega leta je sprejet prvi obrok v znesku 25.000 K.

6. Cestni erar je prevzel tudi del stroškov za uravnavo Birse (Versa) v gradiščanskem okraju, ker je ta urav-

nava tudi v korist državnim cestam. Vse delo bo stalo 350.000 K; cestni erar prevzame 10 odstotkov ali 35.000 K, od katerih pride 12.000 K kot prvi obrok za leto 1904.

7. Železni most čez Avšo v Červinjanu namesto sedanjega ozkega in slabega, ki služi slabo prometu na državni cesti, bo stal 50.000 K. V letošnji proračun je bilo sprejetih v ta namen 10.000 K; v proračun za prihodnje leto pride pa kot drugi obrok znesek 20.000 K.

8. Za popravo državne ceste pri Platarju pod Seli (km 900 in 906) je proračunjenih 36.600 K. Za leto 1902 in 1903 je bilo sprejetih v proračun 25.000 K; ostalih 11.600 K je postavljenih v proračun za leto 1904.

9. V narodno-gospodarskem, kakor tudi v vojaškem oziru in za gradbo bohinjske železnice je cesta s Kneže, skoz Kluže do državne ceste na Bači ob Idriji velike koristi. Stroški so proračunjeni na 180.000 K. Od teh prevzame cestni erar 81.000 K; ostalih 99.000 K plačata bohinjska železnica in cestni odbor toliminski. V državni proračun za leto 1903 je bilo sprejetih na ta račun 16.200 K; enak znesek je postavljen v proračun za leto 1904.

10. Gradba ceste od okrajne ceste Šempeter-Dornberg do državne ceste Gorica-Ajdovščina ob Lijaku je proračunjena na 90.000 K. Država je prevzela 48.000 K, katerih 41.000 K je bilo sprejetih v proračune od leta 1899 do 1903, 7.000 K pa v proračun za prihodnje leto.

11. Obmejne ceste v goriško-kanalskem in korminskem okraju: Vrhovlje, Kobališče, Sv. Jakob, Lig, Kostanjevica, Kambreška, Srednje, ter ob Idriji od Golegabrda do Britofa pod Kostanjevico bodo stale približno 440.000 K, od katerih je prevzela država 80 odstotkov ali 352.000 K. Ostalih 88.000 K so prevzele občine in dežela, vsaka pol. Državni proračuni za leta 1899 do 1903 so obsegali v ta namen 120.000 K; v proračun prihodnjega leta pride kot šesti obrok nadaljni znesek 20.000 K.

12. Braniška cesta je bila preudarjena na 132.200 K, od katerih je država prevzela 102.600 K. Vsled gradbe bo-

hinjske železnice se je pokazala potreba, da se popravi tudi oni del ceste, ki pelje od Podlase do ceste iz Gabrij do Kodretov, kar bo stalo drugih 21.300 K. Od skupnega zneska 153.500 K prevzela je država 118.600 K. V proračune za leta 1897 do 1899 je bilo postavljenih 48.000 K, v one za leta 1901 do 1903 pa 54.600 K; ostalih 16.000 K pride kot sedmi obrok v proračun prihodnjega leta.

13. Preložitve državne ceste od Kobarida do Trnovca (km 110-8 do 115-2) bo stala približno 345.000 K. Znesek 290.000 K je bil v proračunih za leta 1897 do 1903; ostali znesek 55.000 K se nahaja v proračunu za leto 1904.

14. Poprava državne ceste iz Ušnika pri Čiginju čez Sv. Lucijo in Želin do Idrije je prevdarjena na 280.000 K. Od leta 1893 do 1903 je bilo postavljeno v državne proračune v ta namen skupaj 206.000 K; v proračun za leto 1904 pa nadaljnih 20.000 K.

Redni državni prispevek za vzdrževanje in popraviljanje državnih cest na Primorskem se je v preteklem desetletju precej zvišal.

Dopisi.

Iz Dornberga. — Od prijatelja sem dobil po pošti 89. šte. »Soče«, v kateri je dopis iz Dornberga z dne 2. t. m. Kaj pa je posebnega? Čitam. Aha, nekatere ljudi je začela zopet luna trkati. No, to ni vendar nič posebnega in nič novega, če »liberalci« zopet župnika blatijo in čez njega lažejo, nove so le laži in blato, s katerim svetu dokazujejo svojo oliko in napredek.

Povem, da nimam navade dornberškim liberalcem odgovarjati, naj si že bodo domači ali tuji, ki prej ali slej iz Dornberga zginejo, ker so tu le mimo-gredé, a da jim danes odgovarjam, silijo me prijatelji, češ, naj izve tudi širše občinstvo, kaj je resnica. Toraj bodi. Moram pa že v začetku naglašati, da ta moj odgovor velja samo in le samo tistim, ki so skovali zloglasni spis v 89. št. »Soče«.

Strupeni dopis laže čez me, da delam v Dornbergu zdražbe, prepri. Prašam, kje pa? Med naprednjaki? Saj

med nje še zahajam ne. Med katoliško stranko, radi orgljavca in pevcev? Kaj še. Znano je vam dobro, kakor meni, kedo celo poletje v tej zadevi meša, kdo pevce nastavlja in odstavlja. Poprašajte pevce, kateri zdaj na kor hodijo, saj so vaši pristaši, kedaj je župnik katerega s kora gonil ali pa mu na kor ukazoval. Če sem pa v novejšem času v ta prepri posegel, hotel sem le mir in edinost napraviti, saj imam vendar pravico pri cerkvenem orgljanju in petju tudi kaj vmes govoriti, brez da vas prašam za dovoljenje. Prihodnost, menda še ne enega leta, bo pa pokazala, ali je župnik prav imel; toraj počakajmo.

Očitajo mi v svojem dopisu, da sem drugo mašo svojeglavno na 9. uro predstavil. To je grda laž. Maša je ob 9^{1/2}. Bila je pa že skoz več let ob tej uri, a jaz sem jo letos prestavil na 10. uro, da bi dal s tem priložnost ljudem, ki po železnici ob 10. uri v Dornberg prihajajo, se sv. maše udeležiti, ako jim drago. Zadel sem na slabo. Več njih in med temi tudi nekateri naprednjaki, mladi in stari, so začeli na postaji ostajati, sv. mašo zamujati, polovico in tudi celo. Svaril sem, opominjal, naj ljudje gredo do časa s postaje in naj ne zamujajo, sicer bom prisiljen sv. mašo zopet predstaviti na 9^{1/2}, kakor je bila prejšnja leta. Pomagalo ni nič, zato imamo drugo mašo ob 9^{1/2}, a dostavil sem, da kedar se razmere na postaji spremenijo ali vsaj zboljšajo, bo druga sv. maša zopet ob 10. uri. Poletni čas pa ob 9., ker tako sem podedoval in to bom tudi držal. Recite, ali ni tako? Čemu toraj lagati in župnika blatiti! Sram vas bodi.

Očitajo mi, da jih zmirljam s kmetavzarji. Zopet grda laž. Pripovedoval sem ljudstvu na praznik vseh svetnikov, kako lahko naletijo tudi v železniških vozovih na ljudij, ki zaničujejo Boga, vero in katoliške duhovne, kakor se je pred časom godilo med dornberško in goriško postajo, ko je neki nepoznan kmet v vozu med drugim vpil: »Jaz sem sicer en ubog kmetavzar, pa več zastopim kakor naš f...« To so njegove besede. Župnik pa je rekel: »Še psa pri miru pusti en tak kmetavzar, le vere in

PODLISTEK.

17

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Dalje.)

„Res — škoda! — Fant bi imel pa tudi še drugače srečo, ako bi hotel biti pameten. Županovo hčerko, Milko, brhko, vzgledno deklico, bi kot nevesto dobil v hišo; a tako ne bo menda nič.“

„Menite?“ zavpraša skoraj nevede in nehote Mirko vidno zbežan —

„Zagričar je previden mož. — Dal ne bo hčere kar tako od hiše.“

„Ali morebiti mladenič tudi uže kaj misli na županovo hčer?“ poizveduje Mirko navidezno hladno in mirno. —

„No, seveda. — Sosedje so, dekletce je čedne zunanosti... Toda pustiva to, saj naju itak nič ne briga. — Hotel sem nekaj reči — — A, da! — Drevi izplačajte Podleskovemu vse dnine, — menda ima tri — in odslovite ga, naj gre domov pomagat očetu.“

„Kakor velite, gospod nadgozdar.“

„Kako ste zadovoljni sè Severjem?“ zasukne naenkrat nadgozdar, in poznalo se mu je, da ga je radovednost napeljala k temu vprašanju. —

„Vam bom vedno hvaležen, ker ste mi nasvetovali

takega slugo. — Svoje delo opravlja tako, da sem zadovoljen; vrhu tega izvem pa tudi od njega marsikatero, ker je dovtipen in učen.“

„Zakaj pa ne prideta nikoli oba k meni? — Jaz in soproga sva sama, družine nimava. — Veselilo naju bo zelo vselej, ko prideta, da se malo pokratkočasimo.“

„Oprostite, gospod nadgozdar, kar se še ni zgodilo, se lahko še zgodi. — Hvala za prijazno povabilo!“

„Veselilo bi me pa, ako bi se to zgodilo kmalu, — recimo uže prihodnjo nedeljo.“

„Kar se tiče mene velja; a za Toneta — —“

„Kaj? — Ne mara-li priti?“

„Maral bi, ... a kaj hočete, original. — Ne morem ga pregovoriti, da bi oblekel novo obleko, ki sem mu jo kupil.“

„Kako ne?“

„Trdi, da je ni še zaslužil.“

„Ha... ha..., ta je pa res originalna!“ zasmeje se nadgozdar in pridene: „Takih poslov je malo.“

„A Tone govori to popolnoma resno.“

„Recite, da ga prosiva moja gospa in jaz, naj vas uboga ter nas poseti v novi obleki, da se malo posmejemo. Ne pozabite, prosim, — v nedeljo! — Na svidenje!“

Nato odide nadgozdar proti domu. Mirko pa sedaj z onim.

XIII.

„Kadar pri miz' sedim,
Glažek v rok' držim,
Se srce mi smeje,
Oj kakšno veselje!“

Nar. p.

Majhno uro hoda proč od Mirkovega stanovanja je stala sredi velike jase nadgozdarjeva hiša. Bila je mnogo večja, nego Mirkova, nikakor pa ne lepša, ker zidovje ji je bilo uže zastarelo in očrnelo. Krog in krog hiše je bil prostoren vrt, obdan z živim plotom in zasajen z razno zelenjavo, a tudi z mnogovrstnimi cveticami.

Solnce se je nagibalo uže blizu proti štirim popoldne, ko sta korakala po vrtu proti nadgozdarjevi hiši Mirko in Sever. Tega bilo je komaj poznati, ker je bil nov ves, od pete do glave.

Še predno sta prišla do hiše, vsprejela sta ju uže s pristrčno prijaznostjo nadgozdar in njegova gospa, nekoliko čez štirideset let stara, šibkotna ženska, prikupljive zunanosti.

Predstavlja se vam, cenjena gospa, — stari norec v novi obleki, — ogovori Sever nadgozdarico, ki ga je pa uže mnogo let poznala.

„No, Tone, le notri, potem si kako povemo po domače“ dè nadgozdar in spravi Toneta v vežo, od tam pa v priprosto, a ukusno opravljeno sobo, kjer je že čakal Mirko. Kmalu sedè vsi, razven gospe, za krožnik suhe svinjine ter sede k gostom. (Dalje pride.)

raznih tovarn in bivšega velikega mlinarstva v Stračicah in Podgori.

Pogreb se je vršil danes ob 10. uri predpoludne.

Za „Šolski Dom“ je prejelo predsedništvo: Levro Juvančič, župnik v Dornbergu po poštni položnici 10 K; gospa Terezija vdova Jonko v Dornbergu 20 K.

Upravnistvu „Gorice“ je dostalo: O priliki blagoslovljenja novega mosta čez Kožbanšček nabrala Justina Žuljanova 10 K 50 vin. (ravno toliko za „Alojzije-vice“). Hvala!

Za „Božlénice“ je prejelo predsedništvo „Sol. Doma“ po poštni položnici od g. Josipa Pavletiča, dekana v Št. Petru 2 K.

Pred c. kr. izpraševalno komisijo za občne ljudske in meščanske šole v Gorici so napravili usposobljenostni izpit za ljudske šole:

a) s slovenskim učnim jezikom: Černic Katinka, Harmel Adolf, Jaklič Julija, Klančič Emilija, Košuta Julija (nemšč. in ital. kot predmet), Logar Milka (ital. kot predmet), Marn Leopold (nemšč. kot predmet), Prinčič Olga (nemšč. kot predmet), Slavec Angela, Thaler Erma (nemšč. kot predmet), Valenčič Franja (nemšč. kot predmet), Wrišer Marija (nemšč. in italij. kot predmet), Žgur Marija in Žic Ljubica (nemšč. in ital. kot predmet);

b) s slovenskim in nemškim učnim jezikom: Eppich Fani, Gomilšek Ljudmila, Karlin Martina (oboje z odliko), Mercina Gabrijela, Nöth Irma (ital. kot predmet), Strel Jadviga, Zega Marija (za slov. šole z odliko), Župančič Ivanka (oboje z odliko);

c) s slovenskim in italijanskim učnim jezikom: Martelanc Josipa (nemšč. kot predmet);

č) z nemškim učnim jezikom: Benet Marija, Dell Amalija, Niederl Ljudmila, S. Marija Ant. baron. Schwarzenau Klodila in Weinmeister Karol.

Reprobirani so bili 4 za ljudske šole z nemškim učnim jezikom.

Iz seje goriškega mestnega sveta.

— V zadnji seji mestnega sveta sprožil je mestni starešina Culot misel, naj bi se mestna uprava zavzela za to, da bi se napravil v Gorici električni tramvaj v prvi vrsti z namenom, da bi vezal kolodvor južne železnice z novim kolodvorom bohinjske železnice. Napravo takega tramvaja naj bi prevzela goriška občina sama, ali pa naj bi se ustanovilo v ta namen posebno delniško društvo. Župan je rekel, da bo skrbel, da pride ta zadeva v jedni prihodnjih sej v razpravo.

— Glavna točka te seje je bil pa mestni proračun za l. 1904. Iz številk, katere smo priobčili že v zadnji številki našega lista je razvidno, da je finančno stanje goriškega mesta skrajno neugodno in da raste deficit vedno bolj, katerega morajo pokrivati davkoplačevalci z neprimerno visokimi dokladi. Ako se pomisli, da ima goriško mesto še toliko potreb, katere so neizogibne, kakor n. pr. nabave pitne vode, zboljšanje skrajno pomanjkljive kanalizacije, tlakovanje ulic, da se odpravita blato in prah, ki postajata vedno bolj neznosnejša, potreb torej, ki bodo zahtevale ogromne denarne svote; ako se nadalje pomisli, da so stalni dohodki mesta nasproti takim potrebščinam minimalni, potem si lahko predstavljamo, kako visoko bodo morale sčasoma poskodbiti doklade na različne davčine. To čuti že danes nekateri mestni očetje in so zaradi tega že v zadnji seji povdarjali, da je zadnji čas, da se začne varčevati ter odpravljati iz proračuna vse postavke, ki niso neobhodno potrebne. Za tako postavko je smatral dr. Marani svoto 18.000 K za mestno godbo, katero je nazival kot luksu. Seve da ni dr. Marani prodl s svojim predlogom, ker se je proti njemu oglasilo kaj več govornikov, med njimi tudi znani slovenski prijatelj dr. Pinaucig. Bolj kot mestna godba zdela se je njemu kot luksu postavka za slovensko mestno ljudsko šolo. Bil je pa vendar toliko previden, da ni stavil predloga, da bi se omenjena postavka črtala iz proračuna. Nasprotno pa je stavil dr. Venier predlog, naj bi se črtala postavka 600 K kot prispevek mestne občine za vzdrževanje nemške šulferajnske šole. Pa tudi ta predlog je padel pri glasovanju, ker niso imeli naši mestni očetje toliko korajže, da bi glasovali zanj.

Občni zbor „Krojaške zadruge“ veljaven. — Za danes naj povemo svojim čitateljem in vsem onim, katere to zanima, med katere spada najbrže tudi lastnik „Soče“, da je više sodišče v Trstu razveljavilo razsodbo tukajšnjega okrožnega sodišča, s katero je to razsodilo, da je bil zadnji občni zbor

okrožno sodišče mora vpisati novo izvoljeno ravnateljstvo „Krojaške zadruge“ v trgovinske registre. Mesar, ki je hotel mesariti „Krojaško zadruge“, imel je še precej „pasje“ sreče na tukajšnjem okrožnem sodišču, dočim je pa nasprotno okrožno sodišče dovolj smole imelo v tem pogledu.

Vse zavarovalnice govede uljudno vabim na razgovor, da si pojasnimo stanje dosedanjega delovanja in določimo svoje stališče glede namenovane deželne zavarovalnice.

Razgovor se bo vršil v Gorici dne 30. novembra na semenj sv. Andreja pri g. Katniku v gostilni „pri zlatem križu“ od 11. do 12. ure dopoldne.

Posebno vabim gg. predsestnike, tajnike in denarničarje zavarovalnih društev. Vsaka zavarovalnica naj pošlje na ta prijateljski shod vsaj enega zastopnika.

B. Grča.

Der grösste Schuft im ganzen Land, das ist und bleibt der Denunciant.

— Ta nemški rek je napisala zadnja „Soča“ v svoji notici „Ovaduški župnik“ ter ga povedala v „uho“ rodiškemu župniku g. Elsnicu. Zlaj pa čujmo zakaj. „Soča“ pripoveduje namreč, da je prevzel popravo rodiške cerkve tamošnji zidar Bernetič, ki je pa delo „začasno“ zapustil, radi „nujnejšega“ dela. G. župnik Elsnic je zaradi tega poklical drugega zidarja, nekega Šegolina s Slapa. Temu Šegolinu pa je, kakor pravi „Soča“, Bernetič pisal pismo, v katerem stoji med drugimi tudi pisano: „Kakor ste prišli pri naši cerkvi ob nos, ako hočete priti ob glavo, le pridite delat“. To pismo, tako pravi „Soča“ dalje, ki je je dobil v roke župnik Elsnic, naznanil je žandarmeriji, in vsa reč je prišla — radi nevarnega žuganja — pred sodnijo, tako da je bil Bernetič obsojen na tri tedne ječe. Zaradi tega udriha „Soča“ po g. Elsnicu po svoji surovi in pobalinski navadi, ga imenuje denuncijata in mu je povedala v „uho“ omenjeni nemški rek. Naj nam bode dovoljeno, da napravimo, ko se nam ponuja že ta lepa prilika, neko paralelo ter navedemo v ta namen tale slučaj: V 56. štev. Gabrščekove „Soče“ so zagledale beli dan te-le vrstice: „Kroj. zadr.“ danes torej nima niti krpice blaga več, pa ima pri „Centralni posojilnici“ še K 63.000 dolga. Zapravljeni so tudi vplačani deleži združnikov, okroglo 30.000 K, tako da je danes zgube nad 100.000 K!! Dejstvo je torej, da obstoji danes „Krojaška zadruge“ le še na papirju in v knjigah dolžnikov „Centralne posojilnice“, — da ni imeti niti bora, dolga pa še okoli 63.000 K! Za danes dovolj! Radovedni smo, ali storijo na to javno ovadbo svojo dolžnost tiste c. kr. oblasti, ki so dolžne varovati državljane pred — sleparijami. Tem besedam in v popolni zvezi z njimi so sledile v 57. štev. „Soče“ te-le besede, katere je napisal in podpisal sam A. Gabršček: „Krojaške zadruge“ ni več; zadušila jo je „C. posoj.“ s tožbami, rubežjo in — skrivno prodajo vsega blaga za bagatelno ceno 55.000 K. — Da si ne bodo domišljali častiti gospodje okoli „Prim. Lista“ in „Gorice“, da se bojim njihovih groženj, jim tu povem, da sem v odgovor na 7 vrstic v „Prim. Listu“ podal obširno kazensko ovadbo na okrožno sodnijo in na državno pravdnitvo! Isti Gabršček pisal je in podpisal v 64. štev. sledeče: „Načelstvo, ki že od marca nezakonito obstoji ter je tudi sodnijsko kaznovano zaradi neizpolnovanja svojih dolžnosti, načelstvo, katero jaz javno obdolžujem, da je spravilo „K. z.“ v banterot...“ Ta isti A. Gabršček pa je pisal v 79. štev. „Soče“ to-le: „Z ozirom na prvi članek v „Soči“ 15. julija sem bil zaslišan pred preiskovalnim sodnikom kot prič. Izjavil sem, da je bila „K. z.“ aktivna. Ker pa je bila zadruge aktivna, ni nikakega razloga za kazensko pregajanje članov načelstva, zato v tem pogledu ni daljših posledic“. Prijednačujmo nekoliko ta dva slučaja, namreč onega g. župn. Elsnica z onim A. Gabrščeka. G. župnik Elsnic je, kakor pravi „Soča“ sama, dobil Bernetičovo pismo v roke in je naznanil žandarmeriji. Pismo je toraj v resnici obstojalo, in je g. župnik toraj le resnico naznanil žandarmeriji, čemur v dokaz je konečno tudi Bernetičeva obsodba. Kaj pa A. Gabršček in njegov list „Soča“? Oba sta v svrhu kazenskega postopanja proti ravnateljstvu „Krojaške zadruge“ sodišču ovadila neresnične stvari, kar spričuje A. Gabršček sam, ki je v svojih člankih trdil, da je „Krojaška zadruge“ pasivna ter blizu bankrota, dočim je, kakor zopet sam pravi, kasneje pred sodnijo pričal, da je „Krojaška zadruge“ aktivna. Z ozirom na vse to prepuščamo sodbo razsodnim čitateljem, da sami razsodijo, komu izmed imenovanih dveh naj se prične za klobuk v naslovu tega

„Soči“, ako bi se moralo že kaj takega zgoditi. Značilno pa je za nesramnost „Soče“ na vsak način to, da meče ravno ona s takimi reki okolo sebe. To pač najjasnejše osvetljuje moralno propadlost tega lista.

Nesreča vsled plinove eksplozije. — V sredo okolo polnoči je z velikanskim pokom eksplodiral plin v vili barona Westenholtza, ki je bila poprej last g. dr. Staniča. Dogodilo se je to pa tako-le: Isti dan poklical je baron Westenholtz mizarja Rijaveca, stanujočega na Rafutu, da bi izvršil neko delo v stranišču. Ker je bilo v stranišču še precej temno, hotel je Rijavec prižgati plinovo svetilko in je v ta namen odprl dotični ventilček. A goreti ni hotelo, ker je bil gazometer zaprt. S pomočjo druge svetilke je opravil Rijavec svoj posel, ne da bi zaprl ventilčka plinove svetilke, ter se oddaljil. Baron Westenholtz ima hvalevredno navado, da se vsak večer predno gre spat, v spremstvu svojega služabnika prepriča, ako se nahaja v vili vse v redu. Svetilko v roki prišla sta tudi k stranišču, da bi si tudi isto ogledala. Ali hkratu uname se plin z grozovitim pokom tako, da je popokalo celo nekaj kristalov, nahajajočih se na kandelabrih na hodniku. Ali poškodovana bila sta tudi baron Westenholtz in njegov služabnik Pajer. Služabniku bila je ožgana brada in ožgani so mu bili tudi lasje, pa tudi na obrazu mu je bilo prizadetih več opeklin. Baron je pa bil opečen na rokah in na obrazu.

Nevaren tat. — 26-letni Ivan Miniussi iz Staranzana preživel je svoje dni skoro več v zaporu nego na prostem. Zadnji kazni, namreč 8 mesečno ječo, dostal je v mesecu septembru t. l. Ta nevarni tiček prišel je v terek v Gorico. Kmalu po svojem dohodu odnesel je dežnik iz neke krčme v ulici Ascoli. Šel je z njim tje, kjer se nahaja pisarna železniškega podjetja Sard-Lenassi, da bi bil vsprejet med delavce. Ker pa ni bilo takrat nobenega v pisarni, zlezel je sam vanjo in začel kaj delo, katero mu najbolj ugaja. Spravil se je namreč na železno blagajno, katero bi bil rad odprl s silo. Ko je pa uvidel, da to ne gre tako lahko, in da bi bilo treba več časa, odprl je samo siloma miznico neke blizu stoječe mize. V nji pa so bili samo papirji. Ko je stopil iz pisarne, srečal je podjetniškega inženerja, katerega je potuhnjeno prosil, naj bi ga vzel v delo. Ko mu je pa inženir rekel, naj pride drugi dan, ga poprosi Miniussi za kak novič, češ, da ni celi dan ničesar zavžil. Inženier mu da jedno krono. Miniussi proda potem ukradeni dežnik za dve kroni nekemu delavcu ter se vrne zopet v mesto. Med tem časom je bilo policiji naznanjeno, da je bil v prej omenjeni krčmi ukraden dežnik. Redarja Pavlin in Leban podala sta se koj na delo ter zasledovala tatu. In res sta ga našla na Stalnem trgu, a takrat imel je Miniussi že zopet drugi dežnik v rokah. Ta dežnik je pa fin in je gotovo bil ukraden kaki gospej. Nahaja se zdaj na policiji.

Miniussi-ja so seveda aretirali in ga spravili pod ključ.

Izpred sodišča. — V četrtek je stal pred tukajšnjim okrožnim kot kazenskim sodiščem 18-letni Anton Marinič iz Vedrijana. Tožen je bil zaradi težke telesne poškodbe. Povod obravnave bil je zopet ples. Dne 26. julija so namreč plesali v Krasnem. Tam se je nekdo tako hudo opil, da sta ga morala domov spremljati Peter Marinič in neki drugi njegov tovariš. Na nekem mestu pa se pijani človek izpodtakne in pade. Anton Marinič, ki je to videl, mislil je, da hočeta spremljevalca pijanega pretepati. Približal se je torej vsem trem. Ali Peter Marinič mu je rekel, naj se odstrani. Ker ni hotel Anton Marinič tega storiti iz lepa, prisolil mu je Peter zausnico. Anton, ne bodi len, potegne iz žepa nožiček in rani z njim nekoliko na grlu in na prsih Petra. Rane niso bile nevarne. Obtoženec se je izgovarjal, da je bil prisiljen braniti se. Pri vsem tem pa ga je sodišče radi lahke telesne poškodbe obsodilo na 2 mesečni zapor. — Tudi oni krošnar Karol Gorjup, o katerem smo svoječasnno poročali, da je besnel, ko so ga redarji aretirali, da je vanje bljuval ter jih suval z rokami in z nogami tako, da so ga morali zvezanega na rokah in nogah prepeljati na vozičku v tukajšnje zapore, stal je ta dan pred sodniki. Možno najtajl ničesar. Rekel je samo, da je bil oni dan zaradi tega tako rabijaten, ker so ga redarji aretirali in tirali v zapor, mesto da bi ga pustili pri miru, ko je hotel iti v Ameriko. Sodišče prisodilo mu je 7 mesecev težke ječe. Ko ga je vprašal predsednik, da li je zadovoljen s kaznijo, rekel je Gorjup, da mu bi bilo vse jedno, ako bi mu prisodili tudi 13 mesecev ječe.

postavljeni v pregled v prostorih davčnega oddelka tuk. c. kr. okrajnega glavarstva (Via dei Cappuccini štev. 16) od 20. novembra t. l. skozi 8 dni imeniki oseb imajočih pravico udeležiti se volitev v cenilno komisijo za osebno dohodnino mesto po § 189 postave od 25. oktobra 1896 (l. drž. z. št. 220) izstopivših udov in namestnikov ter da se zamore vložiti morebitni priziv v smislu § 184. omenjene postave v teku osmih dni pri prej omenjenem davčnem oddelku.

Hiša, ki razpada. — V terek večer okolo 9 ure in pol se je z velikim šumom vsul kos hiše, nahajajoče se v ulici Kočevje št. 5. Nastala je votlina 4 m visoka in nad 5 m dolga. Hiša je last g. Petra Venutija, brata goriškega župana. Slučajno ni bilo takrat na ulici nikogar. Poklicali so koj zidarskega mojstra in mestne ognjegasce, ki so vso noč delali, da so hišo podprli. Drugi dan je prišla na lice mesta stavbna komisija, ki je takoj odredila, da se morajo izseliti nele iz poškodovane hiše vsi njeni prebivalci, marveč, da morajo isto storiti tudi oni, ki prebivajo v hiši, stoječi nasproti poridajoče se hiše.

Porotne obravnave preložene. — Porotno zasedanje ne začne dne 23. t. m., kakor je bilo določeno, marveč še le 25., o čemer so obveščene vse prizadete stranke in porotniki.

„Cecilijansko društvo“ za goriško nadškofijo bo praznovalo prihodnjo nedeljo, v praznik sv. Cecilije, svojo zavetnico s slovesno sv. mašo v prvostolnici goriški ob 10. uri. Prihodnji četrtek dne 26. t. m. pa bode društveni občni zbor s slovesno sv. mašo ob 10. uri v isti cerkvi. Obekrnti se bo izvajala Em. Adlerjeva maša op. 2. za 4 enake glasove, orglje in orkester z dotičnimi ulogami. K obema slavnostima se vabijo društveniki in prijatelji cerkvene glasbe.

Strašna nesreča. — Dne 19 t. m. tresčilo je v 10 minutah dvakrat zaporedoma v zvonik kostanske cerkve na Krasu. Škoda je velika na zvoniku in na cerkvi. Strah je gledati luknje in razpokline. Tram treh metrov dolgosti predril je strop nad orgljami tik zvonika in padel na tlak cerkve. Kako je kar dokončno v cerkev prišel, je nerazumljivo. — Strela poškodovala je tu in tam in streho predrila tudi v farovžu, ter ubila dvema posestnikom enega vola, kravo in svinjo. Ustavljeno je začasno vse zvočenje in cerkveno opravilo.

Iz Št. Petra pri Gorici nam pišejo: Pretečeni četrtek predpoludnem je zlasti pri nas hudo grmelo in trikrat tresčilo. Kam je strela prav za prav udarila, ne vemo; le to vemo, da je prišla v zvoniku po žici šolskega zvona skoro do tal; tu je odskočila v zid, kakor kaže razpoka, in skozi zid je prišla potem na neumljiv način v kamenito stojalo krstnega kamena, kjer je tudi naredila majhno razpoko. Od tu je zginila menda v zemljo. — Druge nesreče ni bilo, kot da je nekoliko ometa padlo od sten in pa pri enem oknu v cerkvi so se ubile tri šipe. Sreča, da ni bilo nobenega človeka takrat v zvoniku. Sicer je pa to res nekaj čudnega; tako pozno v jeseni, in še nismo varni pred strelo!

Občinske volitve na Gočah pri Vipavi. — Pri občinskih volitvah na Gočah pri Vipavi so v vseh treh volilnih razredih zmagali kandidacije katoliško-narodne stranke. Volitve v drugem in prvem volilnem razredu se nasprotniki niti udeležili niso.

Oblak se je utrgal. — Tržaški „Edinosti“ poročajo iz Jelšan, da se je v noči od 17. na 18. t. m. utrgal v hribih nad vasjo Novokračine oblak. Vsled tega so potoki, ki tečejo po sredi vasi tako silno narasli, da je voda pritekla v hleve, v kleti in v hiše ter napravila velikansko škodo. Živno so ljudje rešili z nevarnostjo lastnega življenja. Poljske pridelke, ki so se ravnokar spravili, je voda deloma odnesla, deloma pokvarila. V cerkvi je prišla voda do srede altarja. Cerkvene klopi so bile vse pod vodo. Voda je pokvarila tudi cerkveno obleko.

Dognano je, da so obče priljubljene in vsestransko razširjene »kapljice sv. Marka« mestne lekarne v Zagrebu, Markov trg, najpotrebnejše v vsaki hiši. Podati se jih more bolnikom kot prvo pomoč, zdravim pa v odvrnitev boleznij. Zato pa opozarjamo p. n. gg. čitatele na današnji oglas »Mestne lekarne« v Zagrebu, Markov trg, na 4. strani.

Wilhelmov obliž. — Ta izključno v lekarni Frana Wilhelm, c. in kr. dvornega založnika v Neunkirchen, Sp. Avstrija, izdelani obliž, porublje se čisto v vseh slučajih kjerkoli je treba rabiti obliž. Posebno koristno deluje pri starih in ne vnetih bolečinah, kakor pri kurjih očesih, turih itd., katere se ima poprej očistiti ter potem dotična mesta pokriti z obližem namazanim na koščku platna ali usnja. Ena skatljica 80 vin., ducat skatljic K 7.—; 5 ducatov skatljic K 30.—

V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem, zahtetu orb. trga Neunkirchen (sedem cerkva).

katoliškega duhovnika ne. Te besede pa vi nase obračate. Prosto vam, nimam nič zoper to, samo župnika lažljivo ne dolžite, da vas on tako zmirlja. Bahajo se nadležni in v svet farbajo, da menda sami sebi že verujejo: Župniku damo vsako leto do 5000 gl., ali v novi valuti 10.000 kron plače, toraj mi ukažemo, pojte no, in ne imejte „Sočinih“ čitateljev za tako zabite, kakor ste vi. Sicer sem pa jaz pripravljen nazaj dati vse kar ste mi vi letos dali in če bi to znašalo tudi celih 10.000 kron. Pa potruditi se morate v župnišče osebno, da pogledamo v zapisnik, da ne bo kake prevare. A bojim se, da ne ponesete nič, ker niste nič dali, ko nič nimate, kakor pot po kateri hodite.

Najbolj „špaska“ je ta, da se kličejo eden drugega na „korajžo“. Njih besede so nesladnje: „Na korajžo torej proti trmi presitega Lovreta groznega, Točebra, ako se ne uda, uberemo proti njemu še drugo pot“. No, ali mislite, da sem boječ, kakor zajec? Poskusite. Če vam je navadna pot v Gorico skozi Prvačino odležna, jo lahko uberete čez Črniče, ali morda celo čez Čaven na Trnovo. Pridete tudi prav, samo v Gorici ne hodite v Gabrščekovo tiskarno, ker tam so le vaši predstojniki ne pa župnikovi. Župnikov predstojnik je niže, na levo, tam potožite svoje reve in težave. Nekaj gotovo dosežete, če drugega ne vsaj to, da vas bo dornberški župnik spoznal, kedo da ste, ki znate tako čedno za oliko in resnico pisati. Na dan toraj, ne bojte se luči. Župnik.

Iz Brd. — (Drugi del odgovora dopisniku — Radovedni.)

V začetku svojega dopisa govori sicer dopisnik o „Legini“ šoli v Neblem, katero imenuje skelečo rano ter omenja, da so jo prišli lečit zdravniki iz Gorice in imeli posvet na Križadi; a koj potem preskoči od tega predmeta na „brejarje“, ki so bili, kakor on pravi, postavljeni komaj sto korakov od Križade ter je zapisal nekaj stavkov o potratnosti pri plesih. — S tem hoče dopisnik javni ljudski shod na Križadi spraviti v nekako zvezo z omenjenimi „brejarji“, kakor da bi bili tisti, ki so javni ljudski shod napravili, dali povod, da je bližnji krčmar, — vendar pa sto korakov oddaljen — napravil za isti dan v svoji krčmi ples.

Proti temu se zagotavlja, da tako domnevanje nima nikakoršne podlage, ter se zatrjuje, da niso bili sklicatelji shoda v nikakoršni zvezi z istimi „brejarji“, marveč, da so bili presenečeni s tako napravo, ker je kolikor toliko škodovala javnemu ljudskemu shodu.

Gospodar krčme, kjer so bili „brejarji“, je sezidal postopje v pretečeni zimi — in še zdaj zida naprej — po ljudskem glasu s tem namenom, da bi svoj pridelek vina v isti krčmi po viši ceni razprodajal. Zaradi tega se tam napravljajo pogostoma plesi, a zdi se, da dohodki vseh plesov so le pičli, ker slišalo se je iz županstvenih krogov, da je do najnovejšega časa bilo za poravnati še mnogo plesnih pristojbin („licenc“). Ni čuda, da se je mož poslužil lepe prilike javnega ljudskega shoda — sto korakov oddaljenega. Kdo bi mu zameril, če skuša na tak način „svojo“ — „skelečo rano“ zaceliti.

Dopisnik govori mnogo o radikalnih sredstvih proti skeleči rani v Neblem, a pravega sredstva ne pozna, drugače bi je bil povedal. Mi pa, ki smo bili pri javnem ljudskem shodu na Križadi, smo slišali o pravem in radikalnem sredstvu za ozdravljenje skeleče rane v Neblem. O tem sredstvu dopisnika — „Radovednega“ — lahko podučijo tretja resolucija javnega shoda. Čudno, da dopisnik o tem sredstvu ni čital v naših listih! Še bolj čudno, da mi niso ničesar naznanili o resolucijah tisti, ki so mu pravili o „brejarjih“. No, da mu prihranimo trud iskanja, povejmo mu mi! Tretja resolucija, da zapre „Legino“ šolo v Neblem!

zapove, da hodijo dotični otroci, v svojo domačo ljudsko šolo. Ako vlada ta poziv izvrši, ne bo več „Legine šole“ v Neblem, ne bo več skeleče rane v Neblem. Ali ni to najbolj radikalno sredstvo?!

Nadejamo se, da je stem odgovorom „Radovedni“ zadovoljen, ker mu ga je dal Kdorve.

S Cerkijanskega. — Dne 12. t. m. bilo je blagoslovljenje novega mosta na Reki pri Cerknem. Ob 9. uri zjutraj bila je na licu mesta na prostem sv. maša, nato pa blagoslovljenje. Čudno smo se spogledali, ko je pri vzidovanju običajnega zadnjega kamena tolminski nadinžener g. Mahnitsch govoril samo nemški, dasi bi bil lahko na prste seštel udeležence, kateri so nemški razumeli. Smelo trdim, da ga 99 odst. udeležencev ni razumelo. Da njegov nemški govor v takem kraju, kjer se govori samo slovenski — ni bil umesten, priča, da je celo g. glavar govoril ali oziroma čital le slovenski, kar naj bi bil tudi g. Mahnitsch storil, ako je hotel, da bi ga kdo razumel, kar je govoril, ker mi nismo krivi, ako ne zna on slovenski. Torej na slovenskih tleh — slovensko! Saj se — hvala Bogu in presvitlemu vladarju — še na drugih mestih zna ceniti naš jezik, kar je jedino pravično. Vsakemu svoje!

Politični pregled.

Politični položaj.

Najmanjše nade ni, da bi državni zbor deloval. Že v prvi seji je bilo pri-
glašenih v svrhu obstrukcije 99 nujnih predlogov. Pred nekaj dnevi so se vladni listi norčevali z obstrukcijo, češ, da bode bolje za ministerskega predsednika dr. pl. Körberja, ako bode prisiljen vladati s pomočjo § 14., vsaj da ne bode imel takih sitnostij z raznimi parlamentarnimi strankami. Ali moč § 14. ne sega čez vse. Ona ne sega niti čez trgovinske pogodbe z Italijo in z Meksiko, ki se zamorejo ponoviti jedino le parlamentarnim potom. In ravno te pogodbe morajo se ponoviti že 1. januarja prihodnjega leta, ako se noče, da ne nastane med našo in imenovanimi državama huda carinska vojna, ki bi bila naši državi na veliko kvar. Torej s § 14. imel bode dr. Körber jako kratko veselje. Pa še tega mu hočejo vzeti. Zbornica je namreč sklenila v terek, da se otvori debata o Körberjevem situacijskem govoru, ki je prišla včeraj kot točka dnevnega reda do razprave. Ne vemo, koliko časa bode trajala ta debata, a tako hitro je ne bode konec, ker se bodo hotele pri ti priliki izkašljati vse parlamentarne stranke po svojih govornikih. A koj za to točko dnevnega reda pride na vrsto nujni predlog, da se odpravi § 14. In da se to zgodi, za to se glasovali celo Poljaki, pri katerih je vlada dosihmal še vedno računala na zaslombo. Z odpravo § 14. ne pojde sicer tako hitro, ker se bodo zmernejše stranke dobro poprej premislile predno bodo glasovale za ta predlog. A kakor rečeno, stoji vlada, ki se naslanja jedino na § 14., na jako slabih nogah. In v tem položaju se nahaja zdaj dr. Körberjeva vlada. — Poleg vsega tega prišlo je vmes še nekaj drugega, na kar ni bil najbrže dr. Körber pripravljen. Čez noč in dan namreč prišla sta si v lase on in ogrski ministerski predsednik grof Tisza. Povod temu je dal oni del dr. Körberjevega govora, ki se je nanašal na pravice vladarjeve do skupne vojske in njene notranje uredbe. S svojo interpretacijo nagodbenih določil od 21. decembra 1867. in sicer § 5. avstrijske nagodbe in § 11. ogrske nagodbe, je dr. Körber hudo posegel v sršenje gnezdo. Dočim je dr. Körber mnenja, da pripada v smislu omenjenih paragrafov izključna pravica do notranje uredbe skupne vojske vladarju, je grof Tisza mnenja, da se zamore notranja uredba ogrskih vojnih krdel predragičiti in sicer da zamore to storiti vladar v sporazumu z ogrskim parlamentom. To izjavo je storil v ogrskem parlamentu grof Tisza z ozirom na dr. Körberjev govor na tako odločen in Körberja žaleči način, da je težko že danes prorokovati, kako se bode ta konverzija ne le samo med obema ministerskima predsednikoma, marveč tudi med obojestranskima parlamentoma poravnala. — Iz vsega tega je torej razločaj še bolj zamotan, nego je bil kdaj.

Državni zbor.

Včeraj je pričela v poslanski zbornici razprava o dr. Körberjevem političnem govoru, katerega je imel v torkovi seji. Koj v začetku seje sta bili stavljeni dve interpelaciji v zadevi napadov grofa Tisze v ogrski zbornici na našega ministerskega predsednika in glede Tiszovega tolmačenja glede pravic vladarjevih do armade, ki se nanašajo na ogrske polke. To interpelacijo so stavile nemške stranke. Drugo interpelacijo v isti zadevi je stavil dr. Stransky. Razlika med interpelacijama je ta: Dočim vprašajo nemške stranke ministerskega predsa, kako stališče namerava zavzeti nasproti takemu tolmačenju nagodbe iz l. 1867, kakoršno je razvil v ogrski zbornici grof Tisza in pa nasproti žaljivim napadom na njegovo osebo, vpraša dr. Stranskyjeva interpelacija dr. Körberja, da-li misli dr. Körber nasvetovati cesarju, da pokliče na krmilo vlade parlamentarno ministerstvo, ker le proti uradniškemu ministerstvu je mogoče govoriti na tak način, kakor je govoril grof Tisza. Dr. Körber je koj odgovoril na prvo interpelacijo in rekel, da ostaja vedno pri tem, kar je rekel glede pravic do armade v torkovi seji. Avstrijski parlament, rekel je, ima vsled nagodbe do armade iste pravice, kakoršne ima ogrski parlament. Armada je skupna in do te skupne armade ima tostranska državna polovica iste pravice, kakoršne jih ima onostranska. Zaradi tega se ne more glede armade ničesar premeniti, ako v to ne privoli tudi naš parlament. Na tem stališču ostajamo in bodemo vedno vstrajali. Minist. predsa. dr. Körberju so poskoki poslanci burno, posebno seveda Nemci, radikalni Čehi pa so ga tako hudo apostrofirali in motili v govoru, da je moral večkrat prenehati. Za njegovim govorom prešla je zbornica k prvi točki dnevnega reda, namreč k razpravi o njegovem prejšnjem govoru. Prvi je govoril češki posl. dr. Herold, ki je v kratkih, a jedrnatih besedah natančno preciziral stališče Čehov in je dr. Körberju povedal v brke, da dokler bode on min. predsednik, ni niti misliti na to, da bi zamogel parlament delovati.

Nujni predlog dr. Ferjančiča in tovarišev v zadevi koroških sodnih razmer glede rabe slov. jezika.

V torkovi seji drž. zbora je stavljal dr. Ferjančič v imenu svojih tovarišev, z ozirom na znane dogodke glede preganjanja slovenskega jezika, na koroških sodiščih ta-le nujni predlog: Visoka zbornica naj sklene: C. kr. vlada se pozivlja, da naj nemudoma ustavi to, jezikovne pravice slovenskega prebivalstva docela prezirajoče, protizakonito in pravosodstvu škodljivo postopanje sodišč v slovenskem in jezikovno mešanem delu Koroške. O tem predlogu se naj prične takoj razpravljati z vsemi po § 42. oprav. dopustnimi okrajšavami.

Ta predlog nosi podpise „Jugoslovanskega naprednega kluba“, Malorusov in Čehov.

Ta nujni predlog pride, seveda ako bo poslanska zbornica kaj časa zborovala, pred vsemi češkimi nujnimi predlogi do razprave, ker so v to privolile vse češke stranke.

Debata o govoru dr. Körberja.

V imenu slovanske zveze bodo govorili o priliki razprave o govoru dr. Körberja izmed Slovencev dr. Ploj in izmed Hrvatov posl. Bačić in v imenu rusinov posl. Rarbinski. V imenu naprednega kluba slovenskih poslancev pa bode govoril dr. Ferjančič.

Dr. Brzorad — umrl.

Češki državni poslanec in podpredsednik mladočeškega kluba dr. Brzorad je v četrtek v 45. letu svoje starosti umrl.

Državni proračun za leto 1904.

V torkovi otvoritveni seji poslanske zbornice predložil je finančni minister proračun za l. 1904. Skupni stroški so proračunjeni na 1.734.771.291 kron, skupni dohodki pa na 1.737.509.991 kron. Bistvene razlike med proračunom za l. 1904. in onim za 1903. so: V vseh ministerstvih je postavljeno povišanje stroškov, ki je v zvezi s povišanjem plač kancelijsko pomožnemu osebju in pomožnim služabnikom, kateri stroški so bili v proračunu za l. 1903. skupno postavljeni v odstavku „Splošna uprava blagajna“. — Razun te razlike, ki se nahaja v proračunih za vsa ministerstva, nahajajo se nadalje v posameznih proračunih še sledeče razlike: Ministerstvo za notranje stvari: Potrebščina se je povišala za 3.046.657 kron vsled pomnoženja osebja ter vsled večjega pospeševanja cestnih in vodnih gradenj. — Domobransko ministerstvo: Potrebščina se je povišala za 1.441.018 kron vsled nadaljevanja spopolnjevanja domobranstva in pomnoženja orožništva. — Za visoke šole 1.064.091 kron, za srednje

šole 885.874 kron, za obrtne šole 832.643 kron. — Finančno ministerstvo: Potrebščina se je zmanjšala za 13.964.018 kron in to v glavnem radi odprave premij na izvoz sladkorja, ki so znašale 13.800.000 kron; ter vsled omejevanja loterijske igre. — Trgovinsko ministerstvo: Potrebščina se je zvišala za 3.965.110 kron, v glavnem vsled povišanja stroškov za poslovanje in brzojavne urade v znesku kron 3.708.950. — Železniško ministerstvo: V rednem in izrednem proračunu se je potrebščina zvišala skupno za 4.980.330 kron. Od tega odpade 2.011.120 kron na centralno vodstvo, čegar stroški so se povišali posebno vsled izdatkov za preskrbljevanje za starost in za druge dobrodelne naprave. — Poljedelsko ministerstvo: Potrebščina se je povišala za 2.356.615, v glavnem pri točki „posebni državni stroški“ (povišanje potrebščine 1.267.206 kron,) vsled povišanja kreditnih postavk za subvencioniranje nedržavnih kmetijskih in gospodarskih zavodov in sploh za pospeševanje gozdnarstva in kmetijstva; pri kapitelju „gozdnarstvo in domene“ (povišanje potrebščine 938.860 kron) vsled zboljšanja razmer gozdnarskim uslužbencem, in pri kapitelju „monetarništva“ povišanje potrebščine 156.449 kron). — Pravosodno ministerstvo: Potrebščina se je povišala za 2.582.712 kron vsled pobiljšanja razmer kancelijskemu pomožnemu osebju in pomožnim uslužbencem, kakor tudi vsled pomožnega sodnega osebja in slednjič vsled novih gradenj. —

Državna podpora vsled ujm prizadetim krajem se je zvišala od 15 na 20 milijonov K. Zadnjih 5 milijonov K dobe prebivalci Koroške in Solnograške, ki jih je hudo zadela septembarska povodenj.

Skupne ministerske konference.

V četrtek in v petek so se vršile na Dunaju skupne ministerske konference v namen, da se določi proračun za skupne zadeve za l. 1904. Konferencam je predsedoval minister za zunanje zadeve grof Goluhowsky. Udeležili so se jih pa dr. Körber, grof Tisza, naš finančni minister in ogrski, vojni minister Pitreich, načelnik vojne mornarice baron Sterneck in skupni finančni minister Burian. Za nabavo novih topov postavi se v proračun postavka kron 15.000.000.

Ogrski parlament.

Akoravno so ploskale vse stranke v sredo ogrskemu ministerskemu predsedniku grofu Tiszi, ko je tako žaljivo napadal našega ministerskega predsednika dr. Körberja, in ko je izjavil, da stoji njegova vlada na stališču, da nima kralj izključne pravice pri določevanju notranjih armadnih uredbe, ampak da ima tudi ogrski parlament pravico umešavati se v notranje armadne zadeve, traja v ogrskem parlamentu še vedno obstrukcija in se še danes ne ve, kako in kedaj spravi grof Tisza zakonski načrt glede vojaških novincev pod streho.

Dogodki na Balkanu.

Turčija še vedno molči. Zastonj čakati Avstrija in Rusija odgovora na znano noto glede reform. Sultan se nahaja v hudih škripcih. Njegovi ministri hočejo po sili, naj bi Turčija odbila predložene reforme, dočim mu svetujejo členi njegove družine, naj bi reforme vsprejel. Sultan se je obrnil brzojavno do ruskega carja in do nemškega cesarja, da bi mu na kak način pomagala iz zadrege. Ali oba sta mu odgovorila, da ne preostaja drugega, nego vsprejeti reforme v popolnem njih obsegu. Tudi veliki vezir turški je obiskal te dni ruskega in avstrijskega poslanika v Carigradu, da bi ju pregovoril, naj bi uplivala pri svojih vladah, da bi nekoliko odnehale. Za odgovor pa je dobil resno in odločno svarilo, češ da pričakujeta odgovora na noto glede reform najdalje do konca tega tedna. V ta namen da bodeta predložila osebno kakor včeraj prepis dotične note sultanu ter ga na to opozorila. Ako ne da Turčija do konca tega tedna odgovora na noto, potem odgovorna bode ona za posledice, ki morajo slediti turškemu molku.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Dvornemu svetniku pri tržaškem namestništvu g. vitezu Teodorju Schwarz-u je cesar podelil naslov in značaj namestništvenga podpredsednika.

Smrtna kosa. — V četrtek okolo poludne je umrl v svoji palači pri stari pošti v Gorici v visoki starosti 89 let g. baron Henrik Ritter Zahony. Pokojnika so še pred par dnevi operirali. Operacija se je izvršila ugodno, ali polotila se je bolnika koj po operaciji pljučni brat onih Ritterjev, ki so bili rasu-
brat onih Ritterjev, ki so bili rasu-

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, modne barkente, in drugo manifakturno blago posebno za bližajoči se zimski čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorec najnovejše izbere se na zaklepanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Vsega zdravilstva
doktor Anton Brečelj,
ordinuje v Gorici, Gosposka ulica št. 15.
drugo nadstropje nasproti „Trem kronam“
od 8. do 10. predp. in
od 2. do 4. popoldne.
Priporoča se zlasti v slučajih otroških
bolezni

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,
priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfa istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnideršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Gostilna

„pri Žagarju“

tik nove postaje
na **Blančah,**

toči

vedno naravna doma-
ča črna in bela vina.
Kuhinja je preskrb-
ljena vedno z gorkimi
in mrzlimi jedili. Cene
zmerne.

Priporoča se za obilen
obisk iz mesta in dežele.

Leop. Reja,
gostilničar „Pri Golobu“
na voglu ulice Morelli.

Priporoča pristna briska be-
la in črna vina. — Izborna
kuhinja postreže o vsakem
času z okusnimi mrzlimi in
gorkimi jedili.

Zastopstvo za prodajo pra-
vega ljubljanskega kislega
zelja v zabojih od 25 do 50 kg.

Za mnogobrojen obisk se pri-
poroča slav. občinstvu v mestu
in na deželi.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohištva,

v Pevmi,

za Sošk. mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, ter na novo otvor-
jeno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega
mosta proti Gorici v hiši g. Fo-
garja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa
v sodarsko in kolarsko stroko
spadajoča dela, in postrežba z

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupu.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Šimenc Fric

krčmar

dosedaj v Gosposki
ulici (Via Signori)

preselil se je v

Magistratno ulico št.
9, (Via Municipio).

Priporoča se za obil-
en obisk.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi vzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Naznanilo preselitve

Naznanjam sl. občinstvu, da
sem preselil svoj zobozdravniški
ateljé s prvim oktobrom v

Corso Giuseppe Verdi 19.

(poprej Vrtne ulice) nasproti ljud-
skemu vrtu in ordinujem od 9.—12.
ure popoldne in od 2.—5. ure
popoldne.

Med. univ. dr. B. Pikl,
zobozdravnik v Gorici.

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah
in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno
pri žledenih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine
in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo
velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni
na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodec. Odpravijo vsako mrzlico
in od te izviračo bolesto.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in „madroni“,
in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Naročuje se
edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg št. 40,
poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic)
se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer **franko** na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) K 4.— h	4 ducat (48 steklenic) K 14.— h
2 „ (24 „) „ 8.— „	5 „ (60 „) „ 17.— „
3 „ (36 „) „ 11.— „	

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj pona-
tisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim uspehom
uporabljali kapljice sv. Marka, ter popol-
noma ozdravili: Iv. Barentinčič, učitelj;
Janko Kišur, kr. nadlogar; Stefan Barčič,
župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vu-
helič, šivilja; Jožef Seljanič, kmet itd. itd

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg št. 40, poleg cerkve
sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo

Kapljice sv. Marka.

Vstanovljena l. 1360.